

Sygn. akt IV U 5/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: st.sekr.sądowy Jerzy Stępień

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 3 grudnia 2012 roku nr (...)

w sprawie M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o rentę socjalną

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się M. W. rentę socjalną od dnia 01 listopada 2012 r. na okres dwóch lat.

Sygn. akt IV U 5/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 maja 2013 roku

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 3 grudnia 2012 r. znak (...) odmówił M. W. prawa do renty socjalnej. Jako podstawę prawną zaskarżonej decyzji powołał przepis art. 4 ust 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr. 135 poz. 1268). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że odwołujący przez Komisję Lekarską ZUS 28.11.2012 r. nie został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. W. - kwestionując orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, które legło u podstaw wydania zaskarżonej decyzji. Odwołujący podkreślił, że choruje od dzieciństwa i nie jest w stanie podjąć zatrudnienia, a zaskarżoną decyzją został pozbawiony środków do życia.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Bezspornym w niniejszej sprawie było, iż odwołujący M. W. urodzony (...) w okresie od 06.08.2005 r. do 31.10.2012 r. pobierał rentę socjalną. Dotychczas nie pracował.

(okoliczności bezsporna)

W dniu 28.09.2012 r. złożył wniosek o przyznanie renty socjalnej.

dowód: wniosek o przyznanie renty – k. 98 ar czII.

W celu ustalenia czy odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej oraz kiedy powstała ewentualna całkowita niezdolność do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lek. med. E. S.-N. – specjalisty psychiatrii.

W opinii sądowno – lekarskiej z dnia 20 marca 2013 r. biegła psychiatra rozpoznała u odwołującego:

- upośledzenie umysłowe umiarkowane z zaburzeniami zachowania i emocji – nasilonymi

i uznała M. W. za osobę całkowicie niezdolną do pracy zarobkowej na okres 2 lat od dnia 01.11.2012 r., a niezdolność do pracy powstała przed 18 rokiem życia.

W oparciu o dane z akt sprawy, dokumentację medyczną oraz przeprowadzone badanie psychiatryczne biegła wskazała, iż odwołujący od 2003 r. pozostaje w leczeniu psychiatrycznym początkowo w (...) dla (...) z powodu upośledzenia umysłowego umiarkowanego z zaburzeniami zachowania i emocji.

W badaniach psychologicznych w 2005 r, 2008 r., 2010 r. stwierdzono u odwołującego upośledzenie umysłowe umiarkowane /II=45/. Uczęszczał do szkoły specjalnej oraz do Ośrodka Szkolno- (...) w Złotej – mechanik samochodowy. Obecnie u odwołującego poza deficytem intelektualnym stwierdzono także negatywistyczne i niedostosowane zachowanie. Z dokumentacji medycznej, wywiadu od rodziny oraz obecnego badania wynika, że od czasu poprzedniego orzekania nie nastąpiła poprawa stanu psychicznego. Obecny stan psychiczny oraz funkcjonowanie intelektualne, emocjonalne i społeczne dają podstawę do uznania odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy okresowo od 01.11.2012 r. na okres 2 lat z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed 18 rokiem życia.

dowód: opinia sądowno – lekarska – k. 9-11 as.

Żadna ze stron nie kwestionowała opinii.

Sąd w całości podzielił stanowisko biegłego psychiatry uznając przedłożoną opinię za w pełni miarodajną dla ustalenia stanu zdrowia odwołującego w zakresie istnienia całkowitej niezdolności do pracy i daty powstania naruszenia sprawności organizmu. Zdaniem Sądu opiniujący w sposób wyczerpujący i szczegółowy wyjaśnił podstawy i przyczyny, dla których uznał odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy odnosząc się wyczerpująco do zdiagnozowanego u niego schorzenia oraz dlatego uznał, że naruszenie sprawności organizmu powstało w trakcie nauki w liceum profilowanym. Biegły wydał opinie po zapoznaniu się z dokumentacją oraz po osobistym badaniu odwołującego, a zatem posiadał kompleksowe informacje niezbędne do sformułowania wniosków. Przedmiotowa opinia sporządzona została przy tym przez biegłego sądowego posiadającego odpowiednią wiedzę, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe. W ocenie Sądu spełnia ona wymogi przewidziane dla tego rodzaju środków dowodowych określone w art. 278 kpc i art. 285 kpc.

Dowody z dokumentów zalegających w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Sąd uznał za wiarygodne nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności, a przy tym nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd rozważył, co następuje:

Istota sporu w niniejszej sprawie opierała się na ustaleniu czy i w jakim stopniu odwołujący M. W. ze względu na stan zdrowia jest niezdolny do pracy oraz na ustaleniu czy stwierdzona całkowita niezdolność do pracy pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w okresach o których mowa w art. 4 ust. 1 a ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135 poz. 1268), a zatem czy spełnia on przesłanki przyznania prawa do renty socjalnej przewidzianej tą ustawą.

Stosownie do art. 4 ust. 1 powołanej wyżej ustawy - renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z kolei ust. 2 cytowanego przepisu statuuje, iż osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 lipca 2011 r. I UK 6/11 stwierdził, że: 1. Całkowita niezdolność do pracy, będąca przesłanką prawa do renty socjalnej, może wprawdzie powstać po upływie okresów wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej, ale dla nabycia prawa do renty socjalnej istotne jest, aby przyczyna naruszenia sprawności organizmu osoby ubezpieczonej (choroba) - powodująca całkowitą niezdolność do pracy - powstała nie później niż w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej. 2. Norma prawna wynikająca z art. 4 ust. 1 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej dotyczy zarówno sytuacji, gdy całkowita niezdolność do pracy powstała jednocześnie z naruszeniem sprawności organizmu, jak i sytuacji, gdy powstała w okresie późniejszym. 3. Całkowita niezdolność do pracy musi być spowodowana (pozostawać w związku przyczynowym z) naruszeniem sprawności organizmu, które powstało w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej. Przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej nie są więc spełnione zarówno wtedy, gdy określone naruszenie sprawności organizmu powstało w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej, ale nie spowodowało całkowitej niezdolności do pracy, jak i wtedy, gdy określone naruszenie sprawności organizmu spowodowało całkowitą niezdolność do pracy, ale powstało po upływie okresów wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej. Do nabycia prawa do renty socjalnej istotne jest, żeby przyczyna naruszenia sprawności organizmu osoby ubezpieczonej (choroba) - powodująca całkowitą niezdolność do pracy - powstała nie później niż w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej. 4. Przy wykładni art. 4 ust. 1 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej sądy ubezpieczeń społecznych powinny brać pod uwagę specyfikę chorób psychicznych - ich powstania (etiologii) i przebiegu. Nie jest możliwe oparcie się wyłącznie na dacie ujawnienia objawów zewnętrznych choroby i rozpoczęcia przez wnioskodawcę udokumentowanego leczenia. (LEX nr 1026617).

Ponadto w myśl art. 5 ustawy o rencie socjalnej - ustalenie całkowitej niezdolności do pracy dokonywane jest na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 z póź. zm.) Zgodnie z dyspozycją art. 12 ust. 1 tej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest natomiast osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (stosownie do ust 2). Zgodnie z ust. 3 powołanego przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Równocześnie w myśl art. 13 powołanej ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. W myśl ustępu 2, trwałą niezdolność do pracy orzeka się natomiast, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Sąd przyjął opierając się na opinii biegłej sądowej - lek. med. E. S.-N. – specjalisty psychiatry, iż odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało w warunkach określonych w art. 4 ust. 1 powołanej wyżej ustawy tj. przed 18 rokiem życia.

Obecnie u odwołującego rozpoznano upośledzenie umysłowe umiarkowane z zaburzeniami zachowania i emocji – nasilonymi. Obecny stan psychiczny oraz funkcjonowanie intelektualne, emocjonalne i społeczne dają podstawę do uznania odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy okresowo od 01.11.2012 r. na okres 2 lat z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed 18 rokiem życia. W badaniach psychologicznych w 2005 r., 2008 r., 2010 r. stwierdzono u odwołującego upośledzenie umysłowe umiarkowane /II=45/. Uczęszczał do szkoły specjalnej oraz do Ośrodka Szkolno- (...) w Złotej – mechanik samochodowy. Obecnie u odwołującego poza deficytem intelektualnym stwierdzono także negatywistyczne i niedostosowane zachowanie. Z dokumentacji medycznej, wywiadu od rodziny oraz obecnego badania wynika, że od czasu poprzedniego orzekania nie nastąpiła poprawa stanu psychicznego.

Odwołujący spełnia przesłanki całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135 poz. 1268) i dlatego Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 3 grudnia 2012 r. i przyznał odwołującemu prawo do renty socjalnej od 01.11.2012 r. na okres 2 lat.

Wobec powyższych okoliczności, na mocy powołanych wyżej przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴§ 2 kpc, należało orzec jak w sentencji.